

Kohtuasi C-781/23**Eelotsusetaotlus****Saabumise kuupäev:**

18. detsember 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Högsta förvaltningsdomstolen (Rootsi)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

12. detsember 2023

Apellatsioonkaebuse esitaja:

Malmö Motorrenovering AB

Vastustaja:

Allmänna ombudet hos Tullverket

HÖGSTA PROTOKOLL [...]**FÖRVALTNINGS-** 12.12.2023 [...]**DOMSTOLEN** [...]

[...]

APELLANT

Malmö Motorrenovering AB [...]

[...]

VASTUSTAJA

Allmänna ombudet hos Tullverket (avaliku huvi esindaja Rootsi tolli juures)

[...]

MÄÄRUS

Euroopa Liidu Kohtule esitatakse ELTL artikli 267 alusel eelotsusetaotlus vastavalt lisatud taotlusele (protokollis lisa).

...

LISA

ELTL artikli 267 alusel esitatav eelotsusetaotlus, milles palutakse tõlgendada määruse (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (edaspidi „liidu tolliseadustik“), artiklit 251.

Sissejuhatus

- 1 Oma eelotsusetaotlusega soovib Högsta förvaltningsdomstolen (Rootsi kõrgeim halduskohus) selgitust liidu tolliseadustiku artikli 251 tõlgendamise kohta seoses tingimustega, mille kohaselt pikendatakse varem kindlaks määratud ajavahemikku, mille jooksul võib kauba suhtes kohaldada ajutise impordi protseduuri. Eelotsuse küsimus on tekkinud menetluses, mis puudutab tollivõla lõppemist liidu tolliseadustiku artikli 124 lõike 1 punkti h alusel.

Kohaldatavad liidu õigusnormid

- 2 Liidu tolliseadustiku artikli 28 lõike 1 punktis b on sätestatud, et soodne otsus tunnistatakse kehtetuks või seda muudetakse otsuse saaja taotlusel.
- 3 Artikli 79 lõike 1 punktis a on sätestatud, et kauba puhul, millelt tuleb tasuda imporditollimaks, tekib tollivõlg impordil juhul, kui jäetakse täitmata mõni tollialastes õigusaktides sätestatud kohustus, sealhulgas kohustus, mis on seotud selle kauba ajutise impordiga liidu tolliterritooriumile.
- 4 Artikli 79 lõike 1 punkti a kohaselt tekkinud tollivõlg lõpeb artikli 124 lõike 1 punkti h alusel, kui i) kohustuse täitmata jätmise, mille tõttu tekkis tollivõlg, ei mõjutanud oluliselt ajutise ladustamise protseduuri või asjaomase tolliprotseduuri nõuetekohast läbiviimist ega kujutanud endast pettusekatset ja ii) kõik kauba olukorra normaliseerimiseks vajalikud formaalsused täidetakse tagantjärele.
- 5 Artikli 250 lõikes 1 on sätestatud, et ajutise impordi protseduuri korral võib reekspordiks mõeldud liiduvälise kauba suhtes kohaldada liidu tolliterritooriumil täieliku või osalise tollimaksuvabastusega erikasutust.
- 6 Artiklis 251 on sätestatud ajavahemik, mille jooksul võib kauba suhtes kohaldada ajutise impordi protseduuri.
- 7 Selle artikli lõike 1 kohaselt peab toll määrama ajavahemiku, mille jooksul tuleb kaup, mille suhtes on kohaldatud ajutise impordi protseduuri, reekspordida või

suunata järgmisele tolliprotseduurile. Lisaks on sätestatud, et see ajavahemik peab olema piisavalt pikk, et saavutada loas märgitud kasutamise eesmärk.

- 8 Lõike 2 kohaselt võib juhul, kui ei ole sätestatud teisiti, kauba suhtes ajutise impordi protseduuri ühel ja samal otstarbel ja sama loaomaniku vastutusel kohaldada kuni 24 kuu jooksul, isegi kui protseduur lõpetati kauba muule eriprotseduurile suunamisega ning seejärel kohaldati uuesti ajutise impordi protseduuri.
- 9 Lõikes 3 on sätestatud, et kui loas märgitud kasutamise eesmärki ei ole erandliku olukorra tõttu võimalik lõigetes 1 ja 2 osutatud ajavahemiku jooksul saavutada, võib toll loaomaniku põhjendatud taotluse alusel nimetatud ajavahemikku mõistliku aja võrra pikendada.
- 10 Lõikes 4 on sätestatud, et kogu ajavahemik, mille jooksul võib kauba suhtes kohaldada ajutise impordi protseduuri, ei tohi ületada 10 aastat, välja arvatud ettenägematu sündmuse korral.
- 11 Komisjoni 28. juuli 2015. aasta delegeeritud määruse (EL) 2015/2446, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavaid sätteid käsitlevate üksikasjalike eeskirjadega, artikli 103 punktis a on sätestatud, et tolliseadustiku artikli 124 lõike 1 punkti h alapunkti i kohaldamisel loetakse tähtaja ületamist sellise ajavahemiku võrra, mis ei ole pikem kui tähtajapikendus, mis oleks taotluse korral antud, vajakajäämiseks, mis ei mõjuta märkimisväärselt tolliprotseduuride nõuetekohast teostamist.

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

- 12 Põhikohtuasi puudutab äriühingut Malmö Motorrenovering AB ja ralliauto ajutist impordi Ameerika Ühendriikidest Rootsi. Äriühingu kavatsus importimisel oli kasutada seda autot liidus toimuvatel rallidel ja seejärel see reeksportida. Autot kavatseti rallidel kasutada kuni 8. septembrini 2019. Äriühing taotles ja sai loa ajutise impordi protseduuri kasutamiseks ning tõi auto Rootsi 30. aprillil 2019. Loa tingimuste kohaselt tuli auto siiski reeksportida enne 30. juulit 2019, st enne rallidel osalemise lõppu. Nimelt selle ja mitte hilisema kuupäeva määramine on äriühingu ja Tullverketi (Rootsi tolliamet) vahelise vaidluse ese.
- 13 Vaidlust ei ole selles, et auto reeksportiti alles 19. septembril 2019, st pärast loas määratud kuupäeva, ning et see asjaolu ei kujutanud endast pettusekatset.
- 14 Kuna auto reeksportiti pärast loas määratud lõppkuupäeva, otsustas toll nõuda äriühingult tollimaksu 101 959 Rootsi krooni ja käibemaksu 280 387 Rootsi krooni.
- 15 Äriühing esitas selle otsuse peale kaebuse Förvaltningsrätten i Linköpingile (Linköpingi halduskohus, Rootsi), kes rahuldab äriühingu kaebuse ja otsustas, et tollivõlg (sealhulgas käibemaksu osas) tuleb lugeda lõpenuks. Förvaltningsrätten

(halduskohus) nentis, et äriühing ei olnud oma tollideklaratsioonis märkinud lõpliku reeksporti tähtpäeva, kuid tal oli kavatsus eksportida auto pärast rallihooaja lõppemist. Förvaltningsrätteni (halduskohus) sõnul ei viita miski sellele, et kõnealuse tolliprotseduuri kasutamiseks oleks soovitud panna toime pettust, ja tegemist näib olevat pelga eksimusega. Sellega seoses ja võttes arvesse asjaolu, et toll ei väitnud, et tal oluks põhjust keelduda määramast äriühingule ajavahemikku kuni auto tegeliku reeksportimise kuupäevani, kui see kuupäev oleks olnud taotluses märgitud, leidis Förvaltningsrätten (halduskohus), et liidu tolliseadustiku artikli 124 lõike 1 punkti h alusel võib lugeda tollivõla lõppenuks.

- 16 Toll esitas apellatsioonkaebuse Kammarrätten i Jönköpingile (Jönköpingsi haldusasjade apellatsioonikohus, Rootsi), kes rahuldab kaebuse ja jättis tolli otsuse muutmata. Kammarrätten (haldusasjade apellatsioonikohus) leidis, et selleks, et liidu tolliseadustiku artikli 124 lõike 1 punkti h ja seda täiendava määruse artikli 103 punkti a alusel saaks isiku vabastada tollimaksu tasumise kohustusest, tuleb uurida, kas ja millises ulatuses oleks äriühingule antud auto reeksportimiseks tähtajapikendust, kui tollile oleks esitatud pikendamistaotlus. Kammarrätteni (haldusasjade apellatsioonikohus) hinnangul ei ole äriühing tõendanud, et asjaolud olid sellised, et talle oleks tõenäoliselt antud tähtajapikendust, kui ta oleks seda taotlenud. Selle põhjus on eelkõige asjaolu, et tähtajapikenduse saamiseks oleks äriühingul kõnealusel juhul pidanud olema võimalik pikendamistaotluse rahuldamise alusena tugineda erandlikule olukorrale. Seega puudus alus lugeda tollivõlg artikli 124 lõike 1 punkti h alusel lõppenuks.
- 17 Äriühing kaebas Kammarrätteni (haldusasjade apellatsioonikohus) otsuse edasi Högsta förvaltningsdomstolenile (Rootsi kõrgeim halduskohus). Högsta förvaltningsdomstolen (Rootsi kõrgeim halduskohus) võib kohtuasja menetlusse võtmisel piirduda kohtuasja konkreetse aspektiga, kui selle aspekti käsitlemine on õigusnormide ühetaolise kohaldamise seisukohast eriti oluline (nn pretsedendiküsimus). Högsta förvaltningsdomstolen (Rootsi kõrgeim halduskohus) võttis kohtuasja menetlusse seoses pretsedendiküsimusega, mis puudutab liidu tolliseadustiku artikli 251 kohaselt kauba suhtes ajutise impordi protseduuri kohaldamise ajavahemiku määramise ja selle edaspidi pikendamise tingimusi. Kohtuasja ülejäänud osa menetlusse võtmise kohta otsuse tegemine jäeti edaspidiseks.
- 18 Sedalaadi kohtuasjades esitab Högsta förvaltningsdomstolenile (Rootsi kõrgeim halduskohus) kaebuse avaliku huvi esindaja tolli juures. Seega on see esindaja – mitte toll – Högsta förvaltningsdomstoleni (Rootsi kõrgeim halduskohus) menetletavas kohtuasjas eraldi pool. Tollile on siiski antud võimalus esitada kohtuasjas oma seisukoht.

Poolte ja tolli seisukohad

Malmö Motorrenovering AB

- 19 Malmö Motorrenovering AB on palunud Högsta förvaltningsdomstolenil (Rootsi kõrgeim halduskohus) otsustada, et on alust lugeda äriühingu tollivõlg lõppenuks. Äriühing on esitanud järgmised väited.
- 20 Tolli seisukoht, mille kohaselt tollimaksu tasumise kohustusest vabanemise eeldus on erandliku olukorra esinemine, on nii liidu tolliseadustiku artikli 251 sõnastust kui ka eesmärki silmas pidades väär. Kõnealuse artikli lõikes 3 osutatud erandlik olukord on seotud lõikes 2 osutatud 24kuulise ajapiiranguga. Lõikes 3 on viidatud ka lõikele 1, sest kõnealuseks tähtjaks võinuks algusest peale määrata 24 kuud või pikema ajavahemiku. Lõiget 3 tuleb seega tõlgendada nii, et ajutise impordi protseduuri võib kohaldada kuni 24 kuud ja et pikem ajavahemik eeldab erandlikku olukorda.

Avaliku huvi esindaja tolli juures

- 21 Avaliku huvi esindaja tolli juures leiab, et kohtuasi tuleks saata tagasi Kammarättenile (haldusasjade apellatsioonikohus) uueks läbivaatamiseks, kuna liidu tolliseadustiku artikli 251 lõige 3 ei ole kohaldatav, ja väidab järgmist.
- 22 Liidu tolliseadustiku artikli 251 lõikes 1 sätestatud üldreegel on, et tolli määratav ajavahemik peab olema loas märgitud kasutamise eesmärgi saavutamiseks piisavalt pikk. Kui selgub, et määratud ajavahemikust, mille jooksul võib kauba suhtes kohaldada ajutise impordi protseduuri, ei piisa, võib loaomanik artikli 28 lõike 1 punkti b kohaselt taotleda otsuse muutmist nii, et seda ajavahemikku pikendatakse. Viimati nimetatud sätte mõistlik tõlgendus on, et seda võib piirata muude õigusnormidega, kui need on kohaldatavad. Küsimus on selles, kas artikli 251 lõikes 3 on selline piirang ette nähtud käesolevas kohtuasjas käsitletava olukorra puhul.
- 23 Mis puudutab artiklis 251 osutatud ajavahemiku pikendamist, siis mõistlik ja asjakohane näib olevat teha pikendamisotsus juhul, kui loaomanik tõendab, et määratud ajavahemik ei ole eesmärgi saavutamiseks piisav. Nõue, et tähtjapikenduse võib anda üksnes erandliku olukorraga seoses, kahjustaks kõnealuste õigusnormide eesmärki.
- 24 Liidu tolliseadustiku artikli 251 lõike 3 hüpoteesist nähtub, et seda sätet tuleb kohaldada juhul, kui loas märgitud kasutamise eesmärki ei ole võimalik lõigetes 1 ja 2 osutatud ajavahemiku jooksul saavutada. Nende sätete eesmärki arvestades tuleb viidet lõigetele 1 ja 2 tõlgendada nii, et lõige 3 puudutab lõikes 1 ette nähtud ajavahemiku puhul tähtjapikendust kauemaks kui lõikes 2 sätestatud 24kuuline ülemmäär.

- 25 Selline tõlgendus tähendab, et artikli 251 lõikes 3 ette nähtud piirang seoses erandlike asjaoludega on kohaldatav üksnes juhul, kui selle ajavahemiku, mille jooksul võib kauba suhtes kohaldada ajutise impordi protseduuri (ühel ja samal otstarbel ja sama loaomaniku vastutusel), pikendamise tagajärjel kujuneb see ajavahemik pikemaks kui 24 kuud.

Toll

- 26 Toll palub jätta kaebuse rahuldamata ja väidab, et liidu tolliseadustiku artikli 251 lõige 3 on käesolevas kohtuasjas kohaldatav. Kõnealuses sättes on viide nii lõikele 1 kui ka lõikele 2. Kui lõiget 3 tuleks kohaldada ainult siis, kui ajavahemik kujuneb pikemaks kui lõikes 2 osutatud maksimaalselt 24kuuline ajavahemik, oleks lõikes 3 viide üksnes lõikele 2.

Eelotsusetaotluse esitamise vajadus

- 27 Vaidlust ei ole selles, et tolli määratud ajavahemik reeksportimiseks ei olnud piisav pikk selleks, et saavutada loas märgitud kasutamise eesmärk ehk kasutada autot liidus toimuvatel rallidel kuni 2019. aasta septembri alguseni. Samuti ei ole vaidlust selles, et kogu ajavahemik, mida äriühing selle eesmärgi saavutamiseks vajab, oli lühem kui 24 kuud ning et mingit pettusekatset ei toimunud.
- 28 Högsta förvaltningsdomstoleni (Rootsi kõrgeim halduskohus) menetletavas kohtuasjas on tekkinud küsimus tingimuste kohta, mida tuleb eespool kirjeldatud olukorras kohaldada liidu tolliseadustiku artikli 251 kohaselt kauba suhtes ajutise impordi protseduuri kohaldamise ajavahemiku määramisel ja selle edaspidi pikendamisel.
- 29 Artikli 251 lõikes 3 on sätestatud, et kui loas märgitud kasutamise eesmärki ei ole erandliku olukorra tõttu võimalik lõigetes 1 ja 2 osutatud ajavahemiku jooksul saavutada, võib toll loaomaniku põhjendatud taotluse alusel nimetatud ajavahemikku mõistliku aja võrra pikendada. Äriühing ja avaliku huvi esindaja tolli juures tõlgendavad seda sätet tollist erinevalt.
- 30 Äriühing ja avaliku huvi esindaja tolli juures väidavad, et liidu tolliseadustiku artikli 251 lõiget 3 võib mõista nii, et see on kohaldatav üksnes juhul, kui kõnealuse ajavahemiku pikendamise taotluse tagajärjel kujuneb juba määratud ajavahemik koos taotletud tähtajapikendusega pikemaks kui lõikes 2 osutatud maksimaalselt 24kuuline ajavahemik. Kui tõlgendada lõiget 3 selliselt, siis ei ole erandliku olukorra esinemise nõue kohaldatav juhul (nagu käesolevas kohtuasjas), kui juba määratud ajavahemik koos taotletud tähtajapikendusega on lühem kui 24 kuud.
- 31 Toll aga tõlgendab lõiget 3 teisiti ning väidab, et viide lõigetele 1 ja 2 tähendab, et lõige 3 on kohaldatav alati, kui loas märgitud kasutamise eesmärki ei ole võimalik saavutada juba määratud ajavahemiku jooksul. Kui tõlgendada seda sätet nii, siis

on erandliku olukorra esinemise nõue kohaldatav ka juhul, kui juba määratud ajavahemik koos taotletud tähtajapikendusega on lühem kui 24 kuud.

- 32 Högsta förvaltningsdomstolen (Rootsi kõrgeim halduskohus) leiab, et kõnealuse artikli sõnastus ei välista kumbagi tõlgendust. Högsta förvaltningsdomstolen (Rootsi kõrgeim halduskohus) on seisukohal, et see, mida avaliku huvi esindaja tolli juures väitis kõnealuste sätete eesmärgi kohta, ei ole nende tähenduse kindlaksmääramiseks piisav. Kuna Euroopa Kohus ilmselt ei ole seda küsimust käsitlenud, puuduvad Högsta förvaltningsdomstoleni (Rootsi kõrgeim halduskohus) arvates kõnealusel juhul piisavaid suuniseid selle küsimuse lahendamiseks. Seetõttu tuleb esitada Euroopa Kohtule eelotsusetaotlus.

Küsimus

- 33 Eeltoodut arvestades palub Högsta förvaltningsdomstolen (Rootsi kõrgeim halduskohus) vastust järgmisele küsimusele.
- 34 Kas liidu tolliseadustiku artiklit 251 tuleb tõlgendada nii, et lõikes 3 sisalduv viide lõigetele 1 ja 2 tähendab seda, et lõikes 3 osutatud erandliku olukorra esinemise nõue on kohaldatav ainult siis, kui juba määratud ajavahemikule lisatava taotletud tähtajapikenduse tagajärjel kujuneb ajavahemik, mille jooksul võib kauba suhtes kohaldada kõnealust tolliprotseduuri, pikemaks kui 24 kuud? Või tuleb seda artiklit tõlgendada nii, et lõikes 3 osutatud erandliku olukorra esinemise nõuet tuleb kohaldada kõigi pikendamistaotluste puhul, st ka juhul, kui juba määratud ajavahemik koos taotletud tähtajapikendusega ei ole pikem kui lõikes 2 sätestatud 24 kuud?